

Medicinski fakultet u Rijeci

## IZVEDBENI NASTAVNI PLAN 2021/2022

Za kolegij

### Uvod u medicinu i povijest medicine

|                    |                                                                                                             |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Studij:            | <b>Medicina (R)</b>                                                                                         |
| Katedra:           | Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij                                                   |
| Nositelj kolegija: | <b>Katedra za društvene i humanističke znanosti u medicini</b><br><b>prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med.</b> |
| Godina studija:    | <b>1</b>                                                                                                    |
| ECTS:              | <b>2</b>                                                                                                    |
| Stimulativni ECTS: | <b>0 (0.00%)</b>                                                                                            |
| Strani jezik:      | <b>Ne</b>                                                                                                   |

## Podaci o kolegiju:

Kolegij "Uvod u medicinu i povijest medicine" obvezni je kolegij na I. godini Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija medicine koji obuhvaća 24 sata predavanja i omogućuje stjecanje 2 ECTS-boda.

Kolegij pomaže studentima da steknu uvid u zakonitosti postupnog razvitka medicine kao znanosti te ovladaju osnovnom stručnom terminologijom. Temeljne cjeline pokrivene predavanjima su:

- uvod u medicinu (medicinska terminologija, ustroj sustava zdravstva i formalnog medicinskog visokog obrazovanja u RH, odlike dobrog liječnika i studenta i dr.)
- pregled povijesti medicine od pretpovijesti do današnjih dana
- najznačajnija poglavlja povijesti medicine i Medicinskog fakulteta u Rijeci.

## Popis obvezne ispitne literature:

1. predavanja (PPT)
2. Grmek MD, Budak A. Uvod u medicinu, 3. izd.; Globus, Zagreb, 1996.
3. Škrobonja A, Muzur A, Rotschild V. Povijest medicine za praktičare; Adamić, Rijeka, 2003.

## Popis dopunske literature:

Muzur A. Nezavršena povijest medicine u Rijeci; Medicinski fakultet/HZDzPZK/Kvarner, Rijeka, 2013.

## **Nastavni plan:**

### **Predavanja popis (s naslovima i pojašnjenjem):**

#### **1. Uvod u medicinu 1**

Objasniti etimologiju temeljnih medicinskih pojmova.  
Uočiti bitne komponente različitih definicija medicine.  
Odrediti podjelu medicine i navesti njene komponente.  
Definirati medicinu sadržajno i metodološki.

#### **2. Uvod u medicinu 2**

Usporediti prakse oficijelne i narodne medicine.  
Razlikovati liječništvo od nadriliječništva.

#### **3. Uvod u medicinu 3**

Prepoznati odlike dobrog liječnika i dobrog studenta medicine.  
Vrednovati motive odabira medicine kao zanimanja.  
Razlikovati tipove liječnika i navesti stereotipska shvaćanja liječnika.

#### **4. Uvod u medicinu 4**

Razlikovati vrste medicinskih učilišta.  
Usporediti rad medicinskih učilišta u RH i SAD-u.  
Opisati načine vrednovanja i rangiranja sveučilišta.  
Povezati ambicije i praktična postignuća načela Bolonjske deklaracije  
Prepoznati elemente kvalitetnog studiranja.

#### **5. Uvod u medicinu 5**

Uočiti bitne komponente različitih definicija zdravlja i bolesti.  
Prepoznati aktualnost „deset točaka“ Andrije Štampara.  
Razlikovati razine zdravstvene zaštite.

#### **6. Uvod u medicinu 6**

Navesti i opisati odlike, simbole i neke tendencije medicine kao profesije.

#### **7. Povijest medicine 1**

Obrazložiti zašto se vrijedi baviti poviješću medicine.  
Povezati razvitak medicine u Rijeci s postignućima medicine u regiji.  
Definirati predmet bavljenja povijesti medicine.

#### **8. Povijest medicine 2**

Dati primjer danas priusutnih praksi drevne magijske medicine.  
Navesti bitne odrednice mezopotamijske medicine.  
Usporediti ugled liječnika u povijesti s onim današnjim.

#### **9. Povijest medicine 3**

Raščlaniti bitne prinose egipatske medicine

#### **10. Povijest medicine 4**

Navesti neke od najstarijih prikaza medicinske tematike (poliomijelitis, inkubacija, onanija, obrezanje) kao izvora za povijest medicine.

#### **11. Povijest medicine 5**

Razlikovati i objasniti razlike u prehrambenim navikama Židova i Muslimana.  
Objasniti neke od tradicionalnih indijskih medicinskih doktrina.

#### **12. Povijest medicine 6**

Objasniti neke od tradicionalnih kineskih medicinskih doktrina .

### **13. Povijest medicine 7**

Opisati glavna postignuća hipokratske medicine.

### **14. Povijest medicine 8**

Navesti bitne odrednice starorimske medicine, napose Galenovo nasljeđe.

Opisati odrednice medicine srednjovjekovnog islamskog svijeta.

### **15. Povijest medicine 9**

Opisati odrednice srednjovjekovne medicine na Zapadu.

### **16. Povijest medicine 10**

Opisati početke liječništva na hrvatskom tlu.

Uočiti karakter i opseg najvećih srednjovjekovnih epidemija.

Opisati fenomen svetaca-zaštitnika od bolesti i navesti nekoliko primjera.

### **17. Povijest medicine 11**

Objasniti početke i povijesni značaj postupka transfuzije krvi.

Izdvojiti odrednice renesansne medicine.

Prepoznati i objasniti revolucionarnost Andrije Vezala u povijesti medicine.

Definirati alkemiju.

### **18. Povijest medicine 12**

Prepoznati povijesno značenje "uvoza" nekih bolesti iz Novog svijeta.

Povezivati razvoj prirodnih znanosti s razvojem medicine.

Navesti i ukratko opisati glavne događaje za razvitak medicine u XVIII. stoljeću.

### **19. Povijest medicine 13**

Prepoznati značenje i revolucionarnost istaknutih liječnika XIX. stoljeća (L. Pasteur, R. Koch, I. P. Semmelweiss, J. Lister, A. Grossich).

### **20. Povijest medicine 14**

Objasniti razvoj tretiranja boli i povijesni razvoj anestezije.

Opisati zloporabu medicine u doba nacizma.

Prepoznati ključne točke u pojavi i razvoju transplantacijske medicine.

### **21. Povijest medicine u Rijeci 1**

Navesti neke od prvih liječnika na riječkom području.

Uočiti mjesto i ulogu G. B. Cambierija.

### **22. Povijest medicine u Rijeci 2**

Navesti neke od prvih ljekarnika i zubara na riječkom području.

Vrednovati mjesto i ulogu A. F. Giacicha u razvoju pomorske medicine.

Navesti osnovne medicinske doprinose iz rada i djelovanja P. Salchera i G. Cattija.

### **23. Povijest medicine u Rijeci 3**

|                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------|
| Vrednovati ulogu i značenje rada A. Grossicha, L. Lenza i V. Finderlea. |
|-------------------------------------------------------------------------|

### **24. Povijest medicine u Rijeci 4**

Ukratko opisati nastanak i povijesni razvoj Medicinskog fakulteta.

Izdvojiti i obrazložiti značenje istaknutih ličnosti u povijesti Medicinskog fakulteta (V. Rukavina, V. Frančišković, S. Novak).

## Obveze studenata:

redovito pohađanje nastave (max 10 % bodova), pisani seminarski rad na temu po izboru s popisa tema koji će biti prezentiran na jednom od prvih satova (max 30 %), parcijalni ispit iz gradiva „Uvoda u medicinu“ (max 30 %) i završni ispit (max 30 %)

## Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

- parcijalni, kao i završni, ispit isključivo su pismenog oblika, traju max. 45 minuta i zahtijevaju odabir točnih odgovora od nekoliko ponuđenih u skladu s popisom koji je dostupan na mrežnim stranicama Katedre
- student/ica sam odabire jedan od dva ponuđena termina parcijalnog ispita kojemu će pristupiti (parcijalni ispit organiziran je u vrijeme nastave)
- ne postoji prag prolaza za parcijalni ispit: bodovi koji se ostvare na parcijalnom ispitu pribrajaju se ukupnom broju bodova (stoga parcijalni ispit nema „popravka“)
- u skladu s vrijedećim aktima, prolaz na završnom ispitu osigurava ostvarenih najmanje 15 bodova (50 %)
- da bi pristupio/la završnom ispitu, student/ica mora prikupiti najmanje 35 (50 %) bodova od ukupno 70 koje može steći tijekom nastave.

## Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

**Izostanak s nastave** do 30 % pretpostavlja opravdani razlog, ne zahtijeva dodatno opravdanje i ne može se nadoknaditi (izuzetak je otpusno pismo s liječenja u bolnici). Izostanak veći od 30 %, bez obzira na razloge, onemogućuje studentu/studentici izlazak na ispit i podrazumijeva ponovni upis kolegija sljedeće akademske godine.

Elementi koji se uzimaju u obzir pri **ocjenjivanju pisanog seminarskog rada**: kvaliteta obrade teme (struktura, zanimljivost, stil, točnost i dr.: max. 20/30 bodova), forma predanog materijala (max. 5/30 bodova) i korištena literatura (max. 5/30 bodova). Svaki otkriveni pokušaj nelegitimnog prisvajanja tuđeg rada (**plagiranje**; *copy-paste* bez primjerenog citata) bit će tretiran kao teža povreda obveza u skladu s člankom 3. Pravilnika o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Medicinskog fakulteta i odgovarajuće sankcioniran.

Nije moguće **“odbiti”** pozitivnu ocjenu ostvarenu kao zbroj bodova iz ovog kolegija, već samo postupiti u skladu s člankom 46. Pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci (student nezadovoljan ocjenjivanjem podnosi u roku od 24 sata pismenu žalbu dekanu).

U izvođenju nastave sudjeluju i doc. dr. sc. Igor Eterović, dr. sc. Robert Doričić, asistent Toni Buterin, kao i, povremeno, vanjski gostujući predavači.

# SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE 2021/2022

Uvod u medicinu i povijest medicine

| <b>Predavanja</b><br>(mjesto i vrijeme / grupa)                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>01.03.2022</b>                                                                                                                                                      |
| 1. Uvod u medicinu 1: <ul style="list-style-type: none"><li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ UUMPM</li></ul></li></ul>    |
| 2. Uvod u medicinu 2: <ul style="list-style-type: none"><li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ UUMPM</li></ul></li></ul>    |
| prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. <sup>[142]</sup>                                                                                                                    |
| <b>08.03.2022</b>                                                                                                                                                      |
| 3. Uvod u medicinu 3: <ul style="list-style-type: none"><li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ UUMPM</li></ul></li></ul>    |
| 4. Uvod u medicinu 4: <ul style="list-style-type: none"><li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ UUMPM</li></ul></li></ul>    |
| prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. <sup>[142]</sup>                                                                                                                    |
| <b>15.03.2022</b>                                                                                                                                                      |
| 5. Uvod u medicinu 5: <ul style="list-style-type: none"><li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ UUMPM</li></ul></li></ul>    |
| 6. Uvod u medicinu 6: <ul style="list-style-type: none"><li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ UUMPM</li></ul></li></ul>    |
| prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. <sup>[142]</sup>                                                                                                                    |
| <b>22.03.2022</b>                                                                                                                                                      |
| 7. Povijest medicine 1: <ul style="list-style-type: none"><li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ UUMPM</li></ul></li></ul>  |
| 8. Povijest medicine 2: <ul style="list-style-type: none"><li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ UUMPM</li></ul></li></ul>  |
| prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. <sup>[142]</sup>                                                                                                                    |
| <b>29.03.2022</b>                                                                                                                                                      |
| 9. Povijest medicine 3: <ul style="list-style-type: none"><li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ UUMPM</li></ul></li></ul>  |
| 10. Povijest medicine 4: <ul style="list-style-type: none"><li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ UUMPM</li></ul></li></ul> |
| prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. <sup>[142]</sup>                                                                                                                    |
| <b>05.04.2022</b>                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 11. Povijest medicine 5:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup> <ul style="list-style-type: none"> <li>◦ UUMPM</li> </ul> </li> </ul>  |
| 12. Povijest medicine 6:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup> <ul style="list-style-type: none"> <li>◦ UUMPM</li> </ul> </li> </ul>  |
| prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. <sup>[142]</sup>                                                                                                                              |
| <b>12.04.2022</b>                                                                                                                                                                |
| 13. Povijest medicine 7:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup> <ul style="list-style-type: none"> <li>◦ UUMPM</li> </ul> </li> </ul>  |
| 14. Povijest medicine 8:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup> <ul style="list-style-type: none"> <li>◦ UUMPM</li> </ul> </li> </ul>  |
| prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. <sup>[142]</sup>                                                                                                                              |
| <b>19.04.2022</b>                                                                                                                                                                |
| 15. Povijest medicine 9:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup> <ul style="list-style-type: none"> <li>◦ UUMPM</li> </ul> </li> </ul>  |
| 16. Povijest medicine 10:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup> <ul style="list-style-type: none"> <li>◦ UUMPM</li> </ul> </li> </ul> |
| prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. <sup>[142]</sup>                                                                                                                              |
| <b>26.04.2022</b>                                                                                                                                                                |
| 17. Povijest medicine 11:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup> <ul style="list-style-type: none"> <li>◦ UUMPM</li> </ul> </li> </ul> |
| 18. Povijest medicine 12:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup> <ul style="list-style-type: none"> <li>◦ UUMPM</li> </ul> </li> </ul> |
| prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. <sup>[142]</sup>                                                                                                                              |
| <b>03.05.2022</b>                                                                                                                                                                |
| 19. Povijest medicine 13:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup> <ul style="list-style-type: none"> <li>◦ UUMPM</li> </ul> </li> </ul> |
| 20. Povijest medicine 14:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup> <ul style="list-style-type: none"> <li>◦ UUMPM</li> </ul> </li> </ul> |
| prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. <sup>[142]</sup>                                                                                                                              |
| <b>10.05.2022</b>                                                                                                                                                                |

|                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------|
| 21. Povijest medicine u Rijeci 1:<br>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><br>◦ UUMPM |
| 22. Povijest medicine u Rijeci 2:<br>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><br>◦ UUMPM |
| prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. <sup>[142]</sup>                                    |
| <b>17.05.2022</b>                                                                      |
| 23. Povijest medicine u Rijeci 3:<br>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><br>◦ UUMPM |
| 24. Povijest medicine u Rijeci 4:<br>• P02 (08:15 - 10:00) <sup>[142]</sup><br>◦ UUMPM |
| prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. <sup>[142]</sup>                                    |

### Popis predavanja, seminara i vježbi:

| PREDAVANJA (TEMA)                | Broj sati | Mjesto održavanja |
|----------------------------------|-----------|-------------------|
| 1. Uvod u medicinu 1             | 1         | P02               |
| 2. Uvod u medicinu 2             | 1         | P02               |
| 3. Uvod u medicinu 3             | 1         | P02               |
| 4. Uvod u medicinu 4             | 1         | P02               |
| 5. Uvod u medicinu 5             | 1         | P02               |
| 6. Uvod u medicinu 6             | 1         | P02               |
| 7. Povijest medicine 1           | 1         | P02               |
| 8. Povijest medicine 2           | 1         | P02               |
| 9. Povijest medicine 3           | 1         | P02               |
| 10. Povijest medicine 4          | 1         | P02               |
| 11. Povijest medicine 5          | 1         | P02               |
| 12. Povijest medicine 6          | 1         | P02               |
| 13. Povijest medicine 7          | 1         | P02               |
| 14. Povijest medicine 8          | 1         | P02               |
| 15. Povijest medicine 9          | 1         | P02               |
| 16. Povijest medicine 10         | 1         | P02               |
| 17. Povijest medicine 11         | 1         | P02               |
| 18. Povijest medicine 12         | 1         | P02               |
| 19. Povijest medicine 13         | 1         | P02               |
| 20. Povijest medicine 14         | 1         | P02               |
| 21. Povijest medicine u Rijeci 1 | 1         | P02               |
| 22. Povijest medicine u Rijeci 2 | 1         | P02               |
| 23. Povijest medicine u Rijeci 3 | 1         | P02               |
| 24. Povijest medicine u Rijeci 4 | 1         | P02               |

**ISPITNI TERMINI (završni ispit):**

|    |             |
|----|-------------|
| 1. | 25.05.2022. |
| 2. | 25.06.2022. |
| 3. | 10.09.2022. |